

محبت کافی نیست

دین ما دینی است که برای تمام شئون زندگی حرف و برنامه دارد، بنابراین اینکه خود را مسلمان بدانیم برای ما کافی نیست، بلکه باید برای مسلمان زیستن و مسلمان مردن در رفتار و سکنات خود تابع اولیای دین باشیم.
بارها افراد به اهل بیت^(ع) مراجعه می کردند که ما از دوستداران شما هستیم؛ اما اهل بیت^(ع) به آن ها خطاب می کردند که اگر دوستدار ما هستید در فلان موضوع و شئون زندگی چرا پیرو ما نیستید؟!
چنانچه در کتاب رازهای نماز آیت... جوادی آمده است، افرادی خدمت امام سجاد^(ع) آمدند که آقا ما از شیعیان شما هستیم، امام سجاد^(ع) به ایشان فرمودند: «این الشمه فی الوجوه؟ این اثر العبادۀ، این سیماء السجود، اثما شیعتنا یُعرفون بعبادتهم و شعْثُهم، قد فرحت منهم الاناف و دثرت الجباه و المساجد»، کجاست نشانه ها در چهره ها؟ کجاست اثر عبادت و بندگی؟ کجاست نشانه سجود؟ شیعیان ما به دگرگونی حالشان در هنگام عبادت شناخته می شوند، بینی های ایشان از شدت سجده مجروح شده، چهره ها و سجده گاه هایشان دگرگون شده است.
اساس شئون دین محدود به تشریفات نیست. این بیش غربی های سکولار است که یکشنبه ها به کلیسا بروند و مسیحیت را محدود به یک روز خاص و یک مکان مشخص بدانند، اما در نگاه اسلام، دین یک مکتب است که در تمام شئون زندگی و تک تک لحظات طول عمر یک انسان جریان دارد.

واقعیتی که بر همه رفتارها و کردارهای ما حاکم است، آن است که اگر حقیقت زندگی هایمان با اصل دین تطبیق داشت، آن گاه ما مؤمن هستیم و در درجات بندگی و عبودیت پروردگار به پیش رفته ایم، اما اگر سبک زندگی ما با حقیقت دین همخوانی نداشت، آن گاه انسان از مدار بندگی خارج شده است ولو آنکه بسیار هم در مراسم ها و تشریفات مختلف شرکت کرده باشد.

روزی مردی نزد امام رضا^(ع) آمد و گفت که ما به شما بسیار وابسته هستیم و هیچ کس را به اندازه شما دوست نداریم، بنابراین با این دوستی و ارادت، آخرت ما تضمین خواهد بود؟ گفته شده حضرت در پاسخ به آن مرد، گفتند: البته که ما هم شما را دوست داریم، اما آیا رابطه دوستی و محبت ما از رابطه پدر و فرزندى نزدیک تر است؟ مرد اندکی فکر کرد و پاسخ داد خیر، حقیقتا رابطه پدر و فرزندى بسیار عمیق تر است. اینجا بود که امام هشتم^(ع) به سرنوشت پسر نوح^(ع) اشاره کردند که فرزند پیامبر خدا بود، اما حتى محبت پدر در ضلالت او تأثیری نگذاشت و آن قدر دچار گمراهی شد که سرانجام عذاب الهی، او را هم از بین برد.

این مسئله در زندگی ما نیز صادق است و اگر حقیقت زندگی ما منطبق بر تقوا و هویت دین نباشد، هر چقدر محبت اهل بیت^(ع) را هم در دل داشته باشیم، باز هم به سرنوشت پسر نوح^(ع) دچار می شویم. از خداوند بزرگ طلب می کنیم که همه ما را در مسیر عمل به دستورات دین و پیروی واقعی از محمد و آل محمد^(ص) یاری کند.

برگرفته از خطبه‌های نماز جمعه مشهد

تنظیم: حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

اعمال

اعمال شب ۲۷رمضان

یکی از مهم ترین شب های ماه رمضان که دارای شأن و عظمت بسیاری است، شب بیست وهفتم است. روایات بسیاری وجود دارد که این شب دارای اعمالی مانند شب زنده داری و احیا نگه داشتن است و در بعضی روایات، این شب رانیز شب قدر می دانند که این امر شب ۲۷رمضان را از نظر اهمیت وارزش، هم راستای شب های قدر گردانیده است. در همین راستا، به برخی اعمال توصیه شده از سوی اهل بیت^(ع) در این شب اشاره می شود.

- اول: غسل
- دوم: نماز

از امام علی^(ع) روایت شده است:

«أَنْتُمْ سَأَلْتُمْ عَنْ فَضْلِ شَهْرِ رَمَضَانَ وَعَنْ فَضْلِ الصَّلَاةِ فِيهِ فَقَالَ مَنْ صَلَّى فِي اللَّيْلَةِ سِتِّعَ وَ عَشْرِينَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ- أَرْبَعٌ رَكَعَاتٍ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ مَرَّةً وَ تَبَارَكَ الَّذِي بَنَدَهُ الْمَلَكَ - فَإِنْ لَمْ يَخْفُظْ تَبَارَكَ فَخَمَسَتْ وَ عَشْرُونَ مَرَّةً فَلْهُوَ اللَّهُ أَحَدٌ - غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَ لَوْلَا ذَلِكَ،» از فضایل ماه رمضان و فضایل نماز در آن از ایشان سؤال شد. ایشان فرمودند: هر کس در شب بیست وهفتم ماه رمضان چهار رکعت نماز بخواند به این صورت، سوره حمد و ملک هر کدام یک بار و اگر سوره تبارک را حفظ نیست و نمی تواند بخواند، سوره توحید را ۲۵مرتبه بخواند، خداوند او و والدینش را می آمرزد.

- سوم: ذکر

روایت شده است که حضرت زین العابدین^(ع) این دعا را در این شب از اول تا آخر شب مکرر می خواندند:

- اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي التَّجَافِي عَنْ ذَرِّ الْفُرُورِ وَ الْإِتَابَةَ إِلَى ذَرِّ الْخُلُودِ وَ الْاسْتِعْذَادَ لِمَوْتِ قَبْلِ خُلُوفِ الْقَوْتِ

خدایا دوری از خانه فریب و بازگشت به خانه جاویدان و آمادگی برای مرگ پیش از رسیدن آن را روزی ام گردان.

- چهارم: دعا

در مفاتیح الجنان این دعا را با عبارت آغازین آن جست وجو کنید و آن را در این شب عزیز بخوانید: «يَا مَادَّ الظَّلِّ وَ لَوْ شِئْتُ لَجَعَلْتُهُ سَاكِناً وَ جَعَلْتُ الشَّمْسَ عَلَيْهِ ذَلِيلًا».

- دعایی منقول از پیامبر اکرم^(ص) در این شب:

«رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ رَبَّنَا وَ آتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رِسْلِكَ وَ لَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ رَبَّنَا آمَنَّا أَثْنَيْنِ وَ أَحْيَيْنَا أَثْنَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَ ذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَ اجْعَلْنَا لِمَنْتَعِنِ إِمَامًا رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَ عَلَيْكَ آئِنْنَا وَ عَلَيْكَ الْمَصِيرُ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا (وَ لِأَخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَ لَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اسْتَزِلْ عَلَى ذُنُوبِي وَ غُيُوبِي وَ اغْفِرْ لِي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ إِنَّكَ الرَّؤُوفُ الرَّحِيمِ

شیخ کلینی در کتاب کافی از امام صادق^(ع) روایت کرده است که در دهه آخر ماه رمضان در هر شب این دعا را بخوانید: «أَعُوذُ بِجَلَالِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ أَنْ يُنْقَضِيَ عَنِّي شَهْرُ رَمَضَانَ أَوْ يُطْلَعَ الْفَجْرُ مِنْ لَيْلَتِي هَذِهِ وَ لَكَ قِبَلِي ذَنْبٌ أَوْ تَبِعَةٌ تُعَذِّبُنِي عَلَيْهِ، پناه می آورم به عظمت ذات کریمت، از اینکه ماه رمضان از من سپری شود، یا سپیده این شب طلوع کند و از سوی من نزد تو گناهی یا نتیجه کاری مانده باشد که مرا بر آن عذاب کنی.»

- سید ابن طاووس در کتاب «اقبال» از ابن ابی عمیر از مرزبان نقل کرده است، امام صادق^(ع) در هر شب از دهه آخر این ماه با خدای خود را زینباز می کردند و این دعا را می خواندند:

«اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ فِي كِتَابِكَ الْمَثَلَ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أَثْرَلُ فِيهِ الْفُرَّانُ هُدًى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٌ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانُ فَطَعَلْتُ حُرْمَةَ شَهْرِ رَمَضَانَ بِمَا أَرْزَلْتَ فِيهِ مِنَ الْفَرَانِ وَ خُصَصَتْ لِبَلَّةِ الْفَذْرِ وَ جَعَلْتَهَا خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرِ الْهَمِّ وَ هَذِهِ أَيَّامُ شَهْرِ رَمَضَانَ قَدْ انْقَضَتْ وَ لِيَالِيهِ قَدْ تَصَرَّمْتُ وَ قَدْ صُرْتُ يَا إِلَهِي مِنْهُ إِلَى مَا أَثَّتْ أَغْلَمُ بِهِ مَنِي وَ أَحْضَى لِعِدَدِهِ مِنَ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ فَاسْأَلُكَ بِمَا سَأَلْتُكَ بِهِ مَا لَكَ لَكَ الْفَقْرُوتُ وَ أَتَبَيَّأُكَ الْمُرْسَلُونَ وَ عِبَادَكَ الصَّالِحُونَ أَنْ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُكْفِرَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ وَ تُدْجِلَنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ وَ أَنْ تُثَقِّلَ عَلَيَّ بِعَفْوِكَ وَ كَرَمِكَ وَ تُثَقِّلَ تَقَرُّبِي وَ تَشْتَجِبَ دُعَائِي وَ تُثَمِّ عَلَى [إِلَى] بِالْأَشْنِ يَوْمَ الْخَوْفِ مِنْ كُلِّ هَوْلٍ أَعْدَدْتَهُ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَهِي وَ أَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَ بِجَلَالِكَ الْعَظِيمِ أَنْ يُنْقَضِيَ أَيَّامُ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ لِيَالِيهِ وَ لَكَ قِبَلِي تَبِعَةٌ أَوْ ذَنْبٌ تُوَاخِذُنِي بِهِ أَوْ خَطِيئَةٌ تُرِيدُ أَنْ تُثَقِّبَهَا مِنِّي لِمَ تَغْفِرْهَا لِي سَيِّدِي سَيِّدِي سَيِّدِي أَسْأَلُكَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ إِلَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ إِنَّ كُنْتُ رَضِيتُ عَنِّي فِي هَذَا الشَّهْرِ فَأَرِدْ عَنِّي رِضًا وَإِنْ لَمْ تَكُنْ رَضِيتُ عَنِّي فَمِنْ الْآنَ فَأَرْضَ عَنِّي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا اللَّهُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدٌ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ.

از دیگر دعا های وارد شده در شب بیست وهفتم ماه رمضان، دعای «شِيعَانِ اللَّهِ الَّذِي يَبْدُو مَفَاتِيحَ الْغَيْبِ» است که در مفاتیح ذکر شده است.

۲۷شنبه
۲۸مهرم
۲۹مهرم
۳۰مهرم
۱شهریور
۲شهریور
۳شهریور

۱۴

از برکات دعا در روزهای پایانی ماه رمضان غافل نشویم

جوشن کبیر، زرهی در مقابل بلایای دنیا و آخرت

آ منة مستقیمى |
یکى از دعاهاى مرسوم ماه مبارک رمضان به‌ویژه در لیالى قدر، دعای مشهور به ،جوشن کبیر، است که همه ما حداقل در یکى از شب‌هاى قدر به‌واسطه آن به در خانه خدا مى‌رویم و خدا را با اسماء الحسنی این دعا مى‌خوانیم و از وزای نام‌هاى الهی در آن، حاجاتمان را مى‌طلبیم. به‌مناسبت فرار سیدن شب بیست‌وهفتم ماه مبارک رمضان که آن نیز در بر خى اقوال به شب قدر شهرت دارد.
مروری داریم بر محتوا و فرازهای این دعای عظیم الشان که کار کردها و برکاتی شگفت دارد.

دلیل شهرت این دعا به جوشن کبیر

درباره شأن ورود این دعا آمده است: در یکی از جنگ‌ها، رسول خدا^(ص) زره و جوشن سنگینی بر تن داشتند که سبب آزار آن حضرت^(ص) می‌شد. پیامبر^(ص) به درگاه خدا دعا کردند تا آنکه جبرئیل نازل شد و گفت: خداوند به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید: این زره سنگین را از تن خارج ساز و در عوض، این دعا را بخوان که برای تو و امت تو، امان و حرزی خواهد بود. (کلیات مفاتیح نوین، ص۱۳۸)
سبب نام گذاری این دعا به جوشن کبیر، آن است که این دعا در برابر بلاها و آسیب‌های دنیوی و اخروی زره و محافظ خوبی است. (جوشن به معنای زره است.)

چرایی جوشن‌خوانی در شب‌های قدر

درباره قرائت این دعا در شب‌های قدر باید گفت که مرحوم علامه مجلسی این دعا را از اعمال شب‌های قدر دانسته و در بعضی روایات وارد است که دعای جوشن کبیر را در این سه شب بخوانند. همچنین از روایات استفاده می‌شود، سه‌بار یا حداقل یک‌بار در ماه مبارک رمضان آن را بخوانند. (بحار الانوار، ج ۹۱، ص۳۸۴)
شیخ عباس قمی^(ع) نیز در مفاتیح‌الجنان به پیروی از علامه مجلسی، خواندن این دعا را از اعمال شب‌های قدر ذکر کرده است. (مفاتیح‌الجنان، اسوه، ص ۸۶ و ۲۲۶).

خواص جوشن کبیر برای اموات

اگر کسی این دعا را در جامی به کافور و مشک بنویسد و آن را بشوید و آن را بر کفن مرده‌ای بپاشد، خدای تعالی در قبر او صدهزار نور نازل می‌کند و ترس از منکر و نکیر را از او برطرف می‌کند و از عذاب قبر ایمن می‌شود و خدای تعالی به‌سوی او در قبر هفتاد هزار فرشته برمی‌انگیزاند که با هر فرشته طبیی از نور باشد که آن نور را بر او می‌پاشند و او را برمی‌دارند و به‌سوی بهشت می‌برند و به او می‌گویند: خدای تعالی ما را امر کرده است که مونس تو تا روز قیامت باشیم و خدای تعالی قبر او را گشاده می‌گرداند، چندان که چشم کار کند و برای او دری در بهشت گشوده می‌شود.

آثار انس با جوشن کبیر

دعای جوشن کبیر برای تقویت معرفت الهی و رابطه عمیق‌تر با خدا و شناخت صفات جمال و جلال پروردگار، بسیار مناسب و مغتنم است. (کلیات مفاتیح نوین، ص ۸۵۲)
دعایی پرمحتوا که سزاوار است انسان هر زمان که حال دعا پیدا کند از آن بهره گیرد و همچنین در قنوت‌های نماز می‌توان از فرازهای آن استفاده کرد، این دعا آثار تربیتی فراوانی در انسان دارد و روح و جان او را می‌سازد، و زنگار جهان ماده را از او دور و او را به ذات پاک خدا، به نیکی‌ها، پاکی‌ها و صفات برجسته انسانی نزدیک می‌کند. (پیام امام امیرالمؤمنین^(ع)، ج ۲، ص ۵۲۰)

مفاهیم بی‌بدیل دعای جوشن کبیر اثر بسیار عمیقی در تهذیب اخلاق دارد، توجه به مبدأ آفرینش، توجه به صفات جلال و جمال او، توجه به معاد و دیگر محتوا و مضامین آن دعای ارزشمند که مملو است از آموزش‌های اخلاقی و بیان راه‌ورسم سیر و سلوک الی...
درس‌های بزرگی به انسان می‌دهد. (اخلاق در قرآن، ج ۱، ص ۳۴۲)

اگر دعاکننده بداند با خواندن دعای جوشن کبیر در برابر چه عظمتی به رازونباز مشغول است و با چه مفاهیم بلندی او را می‌خواند، چنان سرمست از مناجات می‌شود که هیچ لذتی را در عالم با آن برابر نمی‌یابد. (کلیات مفاتیح نوین، ص ۶۱)

این دعا چطور به دست ما رسیده است؟

دعای جوشن کبیر را امام سجاد^(ع) از پدر بزرگوارشان از جدشان از رسول خدا^(ص) نقل کرده‌اند. این دعا مشتمل بر ۱۰۰ بند و ۱۰۰۱ نام و صفت خداوند است که کفعمی در المصباح و البلدانین آن را نقل و علامه مجلسی در بحار الانوار و شیخ عباس قمی نیز در مفاتیح‌الجنان به نقل از کفعمی ذکر کرده‌اند.
دعایی است که فرازهای آن غالباً از آیات قرآن گرفته شده و صفات جمال و جلال خداوند در آن منعکس است.